

Tọa đàm khoa học: Vai trò của công đoàn trong hỗ trợ công nhân tiếp cận dịch vụ xã hội ở khu công nghiệp

Ngày 01/7/2021, tại Hà Nội, Viện Nghiên cứu Châu Âu (thuộc Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam), Trường Đại học Naple “L’Orientable” (Italia), Viện Nghiên cứu Tư vấn, Phát triển và Trung tâm Nghiên cứu - Tư vấn Công tác xác hội và Phát triển cộng đồng phối hợp tổ chức Tọa đàm khoa học *Vai trò của công đoàn trong hỗ trợ công nhân tiếp cận dịch vụ xã hội ở khu công nghiệp* (trong khuôn khổ Dự án “Nâng cao vai trò của các tổ chức xã hội và công nhân” - ECOW). Tọa đàm được tổ chức theo hình thức trực tiếp và trực tuyến, với sự tham dự của các đại biểu đến từ Phái đoàn Liên minh Châu Âu tại Việt Nam, Ban Quản lý các Khu công nghiệp và Chế xuất Hà Nội, đại diện Sở Lao động - Thương binh và Xã hội của một số tỉnh/thành... cùng đồng đạo các nhà khoa học đến từ các trường đại học, viện nghiên cứu.

Nội dung chính của Tọa đàm là công bố tóm tắt kết quả nghiên cứu của Dự án ECOW về vai trò của công đoàn đối với công nhân làm việc trong các khu công nghiệp. Kết quả nghiên cứu thực địa của Dự án ECOW đối với trên 3.000 công nhân trong ngành may và điện tử ở Việt Nam tại cả 3 miền (Bắc, Trung, Nam) cho thấy, phần lớn người lao động trong các khu công nghiệp hiện nay là người di cư từ nhiều tỉnh/thành, đời sống gặp khá nhiều khó khăn, nhất là với những người có con nhỏ. Do chi phí sinh hoạt cao và làm việc theo ca, kíp, một số lượng lớn công nhân có con nhỏ phải gửi con về quê nhờ người thân chăm sóc. Hầu hết công nhân được khảo sát đều mong muốn công đoàn hỗ trợ nhiều

hơn đối với các công nhân nữ có con nhỏ để họ có thể yên tâm làm việc và cải thiện cuộc sống. Kết quả nghiên cứu của Dự án ECOW cũng cho thấy, hầu hết công nhân đều biết về công đoàn trong doanh nghiệp mà họ đang làm việc, tỷ lệ công nhân tham gia công đoàn cũng ở mức cao. Phần lớn công nhân được khảo sát cho biết họ sẽ gặp cán bộ công đoàn hoặc chủ tịch công đoàn trong trường hợp gặp khó khăn trong công việc. Bên cạnh đó, họ mong muốn công đoàn sẽ tích cực thương lượng hơn để mang lại điều kiện tốt hơn cho họ.

Kết quả nghiên cứu của Dự án ECOW cũng như các ý kiến thảo luận tại Tọa đàm đều đánh giá cao vai trò quan trọng của công đoàn đối với công nhân trong các khu công nghiệp, đặc biệt là trong việc hỗ trợ công nhân tiếp cận các dịch vụ xã hội. Tại một số tỉnh/thành, nhiều khu nhà ở dành cho công nhân cùng các cơ sở hạ tầng xã hội thiết yếu đã được xúc tiến xây dựng; các tổ chức công đoàn cũng đã hoạt động tích cực đảm bảo công tác an sinh xã hội cho người lao động trong bối cảnh đại dịch Covid-19 diễn biến phức tạp. Tuy nhiên, do lực lượng cán bộ công đoàn còn mỏng và nhiều cán bộ làm việc kiêm nhiệm nên việc hỗ trợ người lao động chưa được như kỳ vọng. Công đoàn cần coi các tổ chức xã hội là các đối tác để phối hợp chặt chẽ nhằm hỗ trợ tốt nhất cho người lao động. Thực tế cho thấy, lao động di cư thường gặp nhiều khó khăn trong tiếp cận các dịch vụ xã hội, nhất là tiếp cận các dịch vụ công. Bởi vậy, việc tiếp cận các dịch vụ xã hội thuận lợi sẽ giúp người lao động ổn định cuộc sống, ổn định công việc, góp phần tích cực vào tiến trình phát triển kinh tế - xã hội đất nước.

HOÀI PHÚC